

EXPRESSIONISME DEEL II

<https://drive.google.com/file/d/1JQ7n3xb0mEq5Ym2iMsyewrCT3K0WzFb7/view?usp=sharing>

Beeldhouwkunst

WILHELM LEHMBRUCK

Vrouwelijke torso, 1918

Figuur, 1913

WILHELM LEHMBRUCK
Expressionism

Zittende jongeman, 1916-17

VERGELIJK

ARNO BREKER
Classicisme van het Nationaal Socialisme

The Wounded, 1938, bronze, Hugo Voeten
Centrum Geel, 147 x 125 x 118 cm

KÄTHE KOLLWITZ (1867 – 1945)
Der Krieg, 1921-22

The Widow I, 1922, Tate, houtsnede, 37 x
24 cm

Die Eltern (Uit Krieg), 1921, houtsnede

The Mothers, 1921

Affiche De overlevenden, 1923

DE OVERLEVENDE

KRIG MOD KRIGEN !

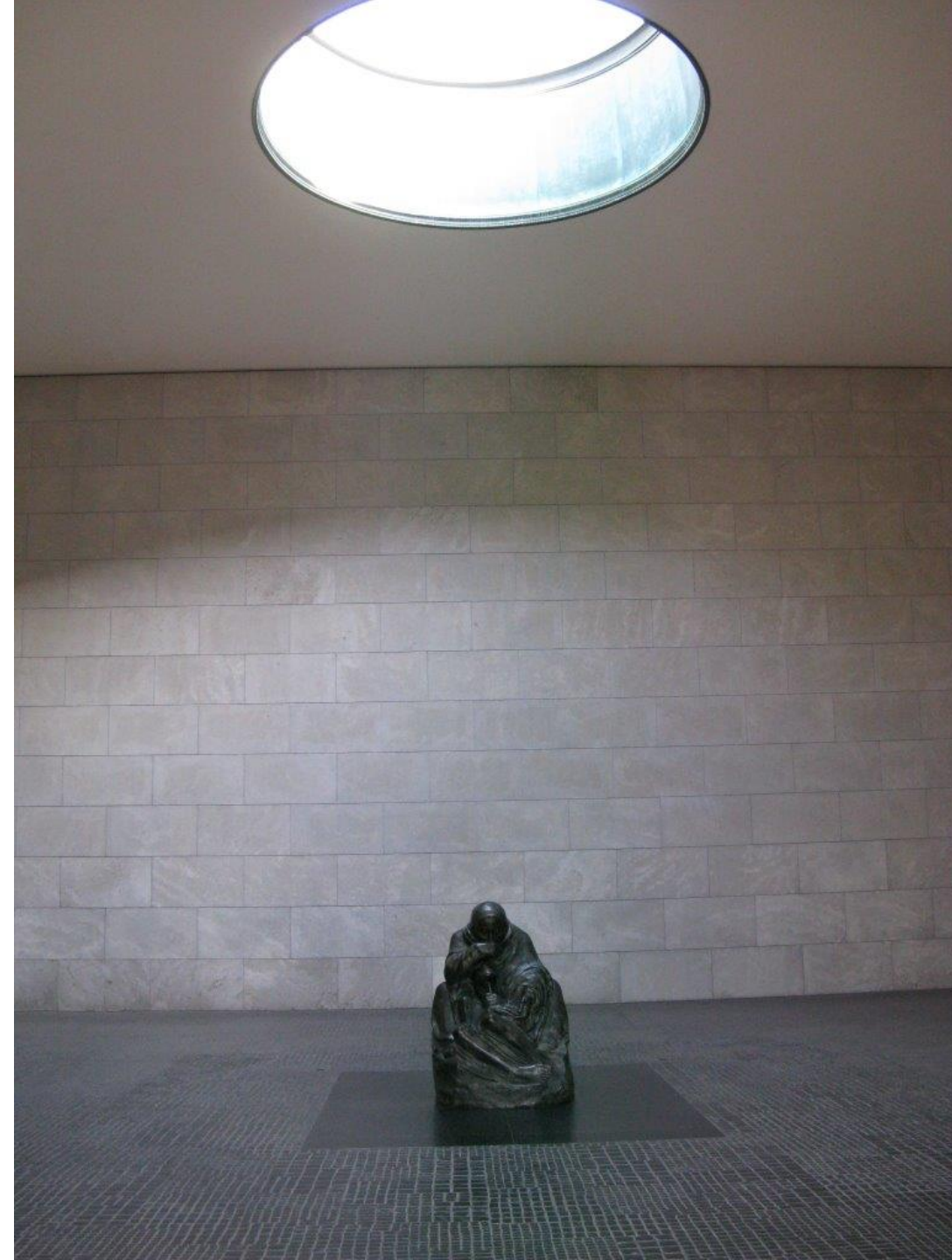
UDGIVET AF DEN INTERNATIONALE FAGLIGE CENTRAL AMSTERDAM

Poster voor de eerste
internationale anti-oorlogsdag in
1924, litho

Bewening, 1938-1941, brons, Kollwitz collectie, Keulen

KOLLWITZ, Pieta, Neue
Wache Berlin, 1937-39

KÄTHE KOLLWITZ

Pietà, Moeder met Dode Zoon, 1937, Unter den Linden, Neue Wache, Berlijn

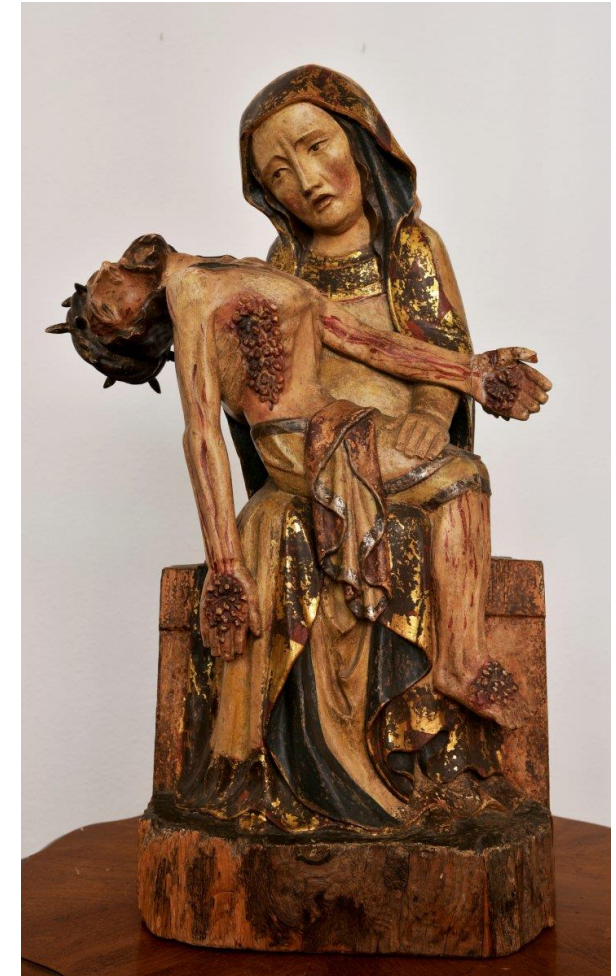
VROEGERE PIËTA'S

13e eeuw

Roettgen Pieta, 1360

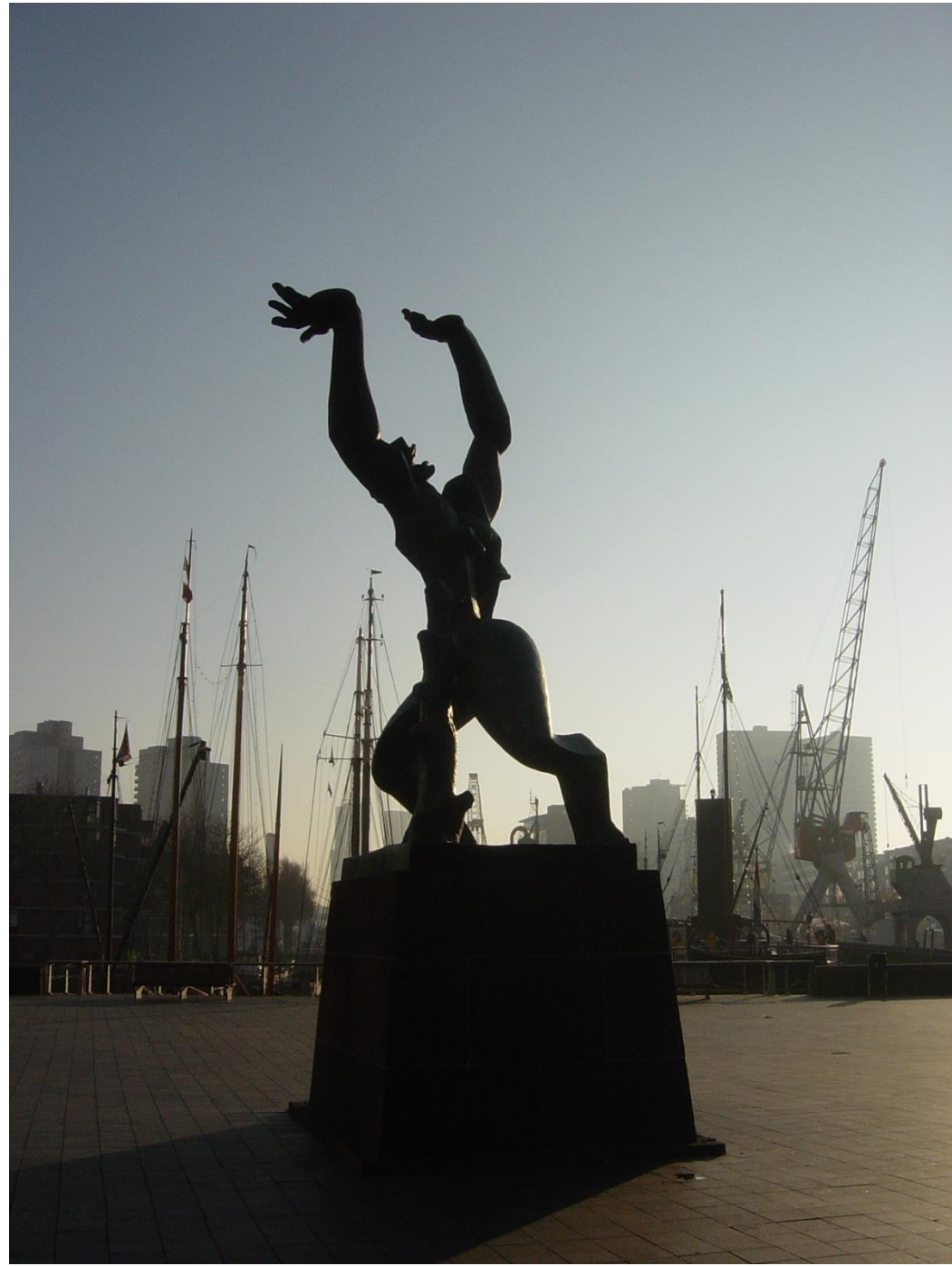

Pieta, 18^eE, beschilderd hout

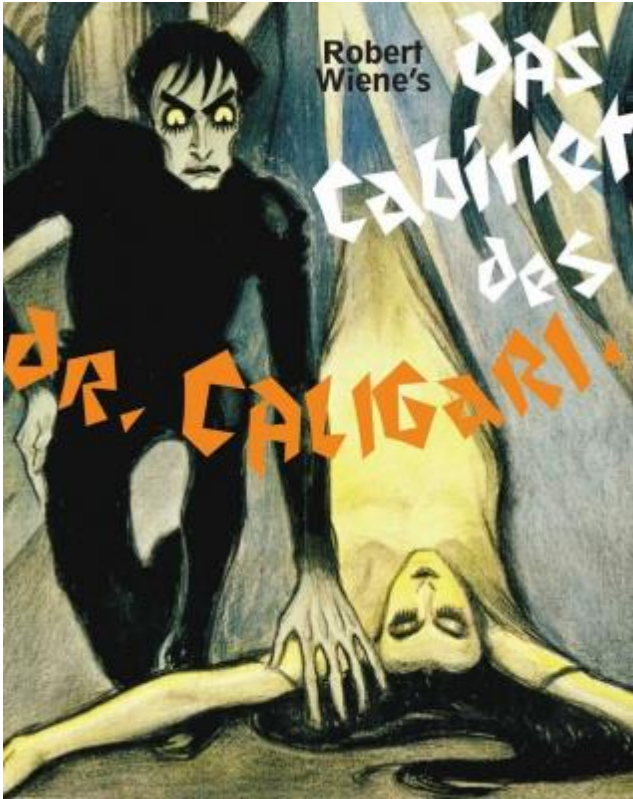
Michelangelo, 1499

OSSIP ZADKINE,
Verwoeste Stad
1951, Rotterdam, h.2,50 m

<https://www.youtube.com/watch?v=gkPdvRontMc>

EXPRESSIONISTISCHE FILM

Das Cabinet des Dr. Caligari, stomme film uit 1920, regie Robert Wiene

VAN ROBERT WIENE TOT TIM BURTON

The Legacy of German Expressionism

https://www.youtube.com/watch?v=EHGla_N7LDE (12.05)

De geschiedenis van de Duitse expressionistische filmbeweging die begon in het Duitsland van de jaren twintig met films als Robert Wiene's *The Cabinet of Dr. Caligari* (1919), F.W. Murnau's *Nosferatu* (1922) en Fritz Langs *Metropolis* (1927).

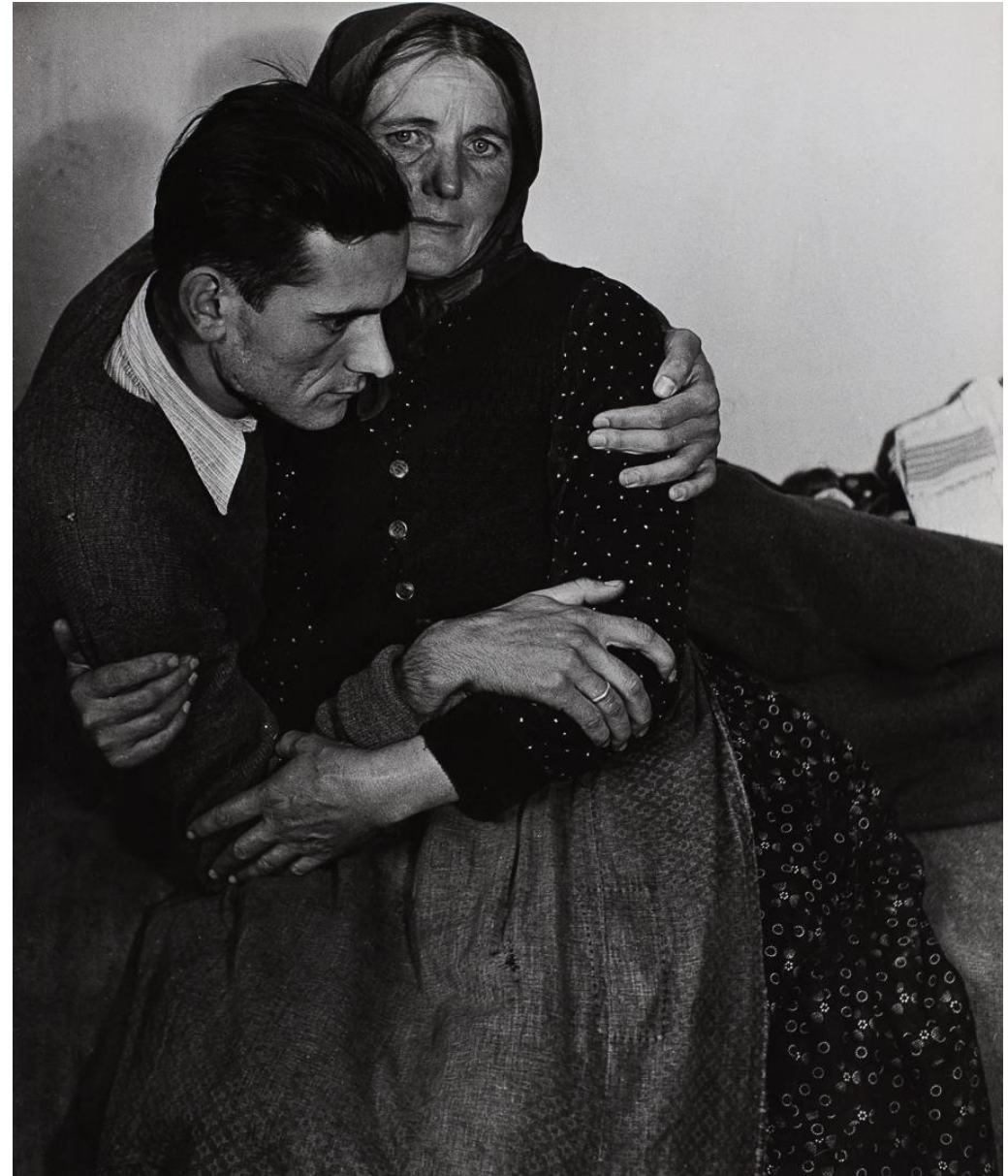
Hoe het expressionisme enkele van 's werelds meest bekende en belangrijke filmmakers heeft beïnvloed, zoals Alfred Hitchcock, Orson Welles, Howard Hawks, Stanley Kubrick, David Lynch, Ridley Scott, Woody Allen en Tim Burton.

Actress and dancer Elsie Altmann-Loos, 1922

FOTOGRAFIE

DORA KALLMUS (MADAME D'ORA) (OR, 1881-1963)

Woman supporting a sickly man at a displaced persons camp in Austria, 1948

OLGA KARLOVAC (Kroatië)

OLGA KARLOVAC

ALBERTO GARCÍA-ALIX, (SP, 1957)

self portrait

Expresionismo feroz, 2014

Chopper II, 2014

ALBERTO GARCÍA-ALIX

El retorno del héroe, (homenaje a Mike Hailwood), 2017

MARY WIGMAN (DL, 1886-1973)
Dancer, Choreographer and Pioneer of
Expressionist Dance

Bracht de dans terug tot de
basis: expressie als beweging
in de ruimte, onafhankelijk
van de muziek: de
zogenaamde *Ausdrucksanz*.

EXPRESSIONISTISCHE DANS

<https://www.youtube.com/watch?v=37sEaUhFzpl>

Catherine Gallant performs Mother by Isadora Duncan (c.1921)

<https://www.youtube.com/watch?v=deXaYOJHK7o>

<https://www.youtube.com/watch?v=Kq2GgIMM060>

ISIDORA DUNCAN (US, 1877 – 1927)

Pionier van de moderne dans. Zij droeg geen korset meer en danste op blote voeten in een loshangend gewaad. Duncan streefde naar een zo natuurlijk mogelijk dansstijl in een doorgaande vloeiende, bijna golvende bewegingsstroom.

Dans was een instrument voor gevoelsexpressie en muziek diende de emoties vrij te maken die in haar dans werden uitgedrukt.

EXPRESSIONISTISCHE MUZIEK

ARNOLD SCHOENBERG (1874-1951): Peripetie

<https://www.youtube.com/watch?v=QNCIz-QFrS>

Dodecafonie of twaalftoonstechniek: geen toon mocht belangrijker zijn dan de andere, alle dienden in principe even vaak voor te komen in een compositie. In principe moeten eerst alle 12 tonen gebruikt worden voor je ze opnieuw gebruikt

ALBAN BERG (1885-1935): Passacaglia

<https://www.youtube.com/watch?v=EhPluqoO81U>

Anton Webern (1883-1945) -3 Songs on Poems by Hildegard Jone (1934)

https://www.youtube.com/watch?v=LeQ1p2F8_fc

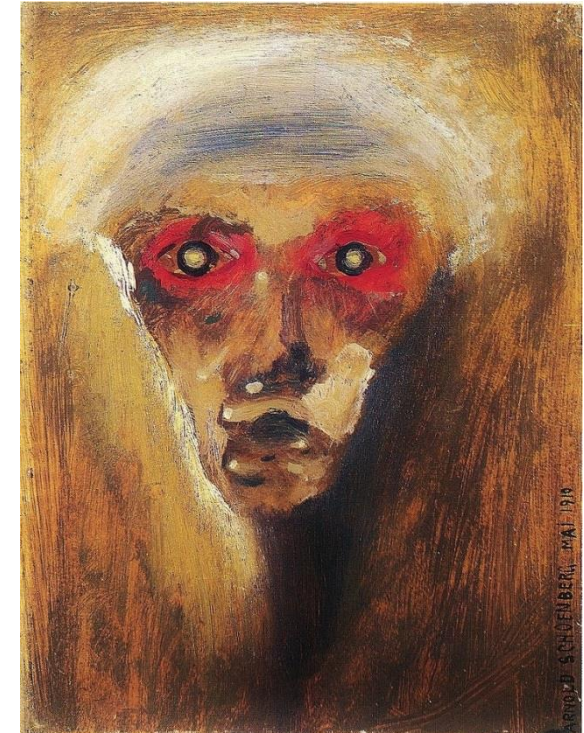
Paul Hindemith - Die junge Magd (1922)

<https://www.youtube.com/watch?v=6wghUMWkMjw>

Béla Bartók: The Wooden Prince (1914-1916)

<https://www.youtube.com/watch?v=m1h2LiNRfJU>

- een hoge mate van dissonantie
- extreme contrasten van dynamiek
- voortdurend veranderende texturen
- 'vervormde' melodieën en harmonieën
- hoekige melodieën met grote sprongen
- uitersten van toonhoogte
- geen cadans

Charging Bull

ABSTRACT EXPRESSIONISME
Jaren '50, VS

ELAINE DE KOONING

Bullfight, 1957, oil on paper, 38.1 x 45.1 cm, Smithsonian

ELAINE DE KOONING

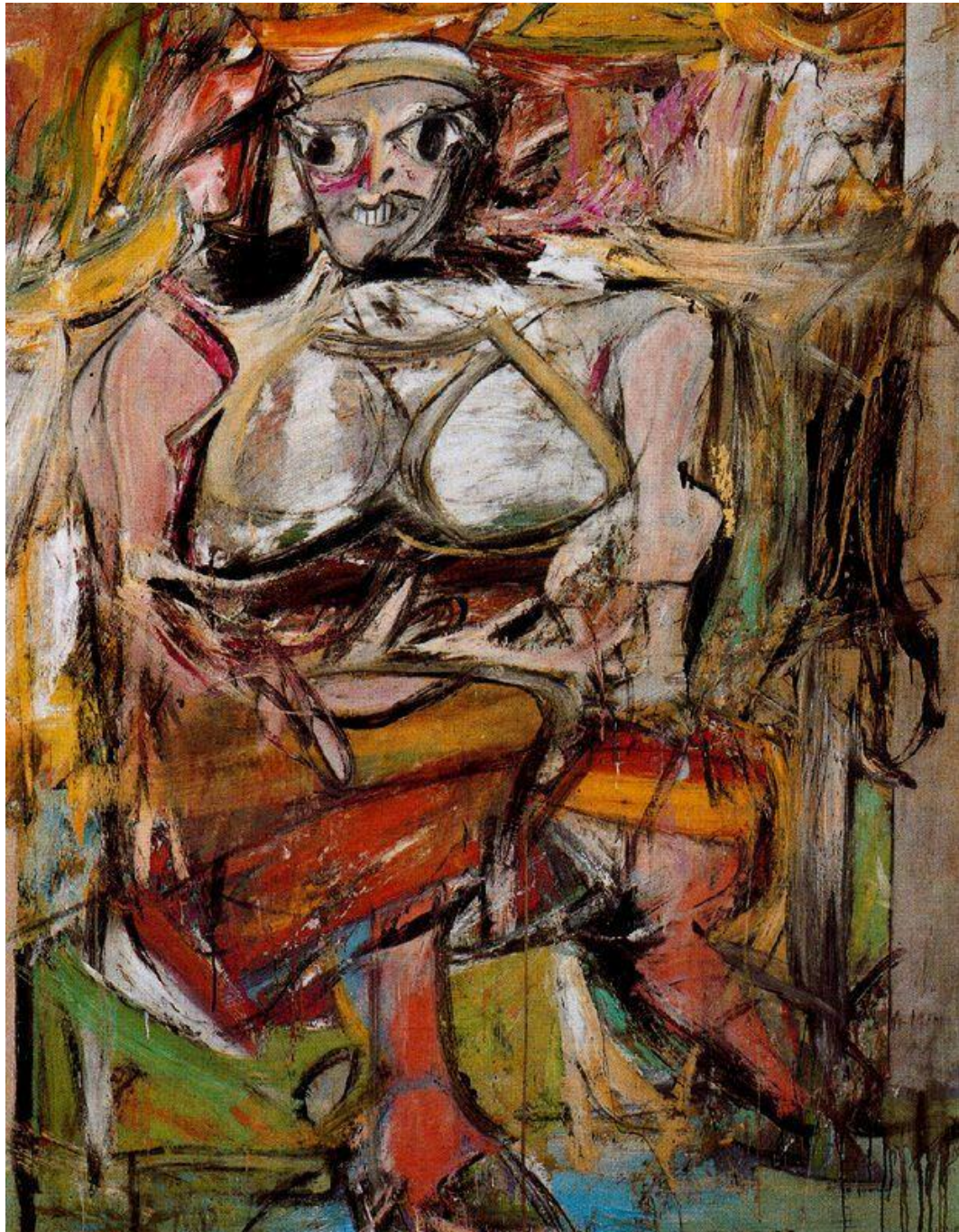

Bill at St. Mark's, 1956, 183 x 110 cm

JOAN MITCHELL

City Landscape, 1955, Art Institute of Chicago, 203.2 x 203.2 cm

WILLEM DE KOONING
Woman I, 1950 – 1952, MoMA,
192,7 x 147,5 cm

“Ik zie de penseelstreek niet als een abstracte aanwezigheid, maar als een wezen van vlees en bloed dat mij in staat stelt het spul waar mensen van gemaakt zijn weer te geven: het vulgaire en vleselijke deel van de Europese traditie – de reden waarom het schilderen in olieverf is uitgevonden.”

WILLEM DE KOONING
Clamdigger, 1972
Hirschhorn Coll. NY
h. 151 cm

ROBERT MOTHERWELL
Elegies to the Spanish
Republic

Meer dan 100
schilderijen tussen
1948 en 1967 als een
"klaaglied of rouwlied"
na de Spaanse
Burgeroorlog.

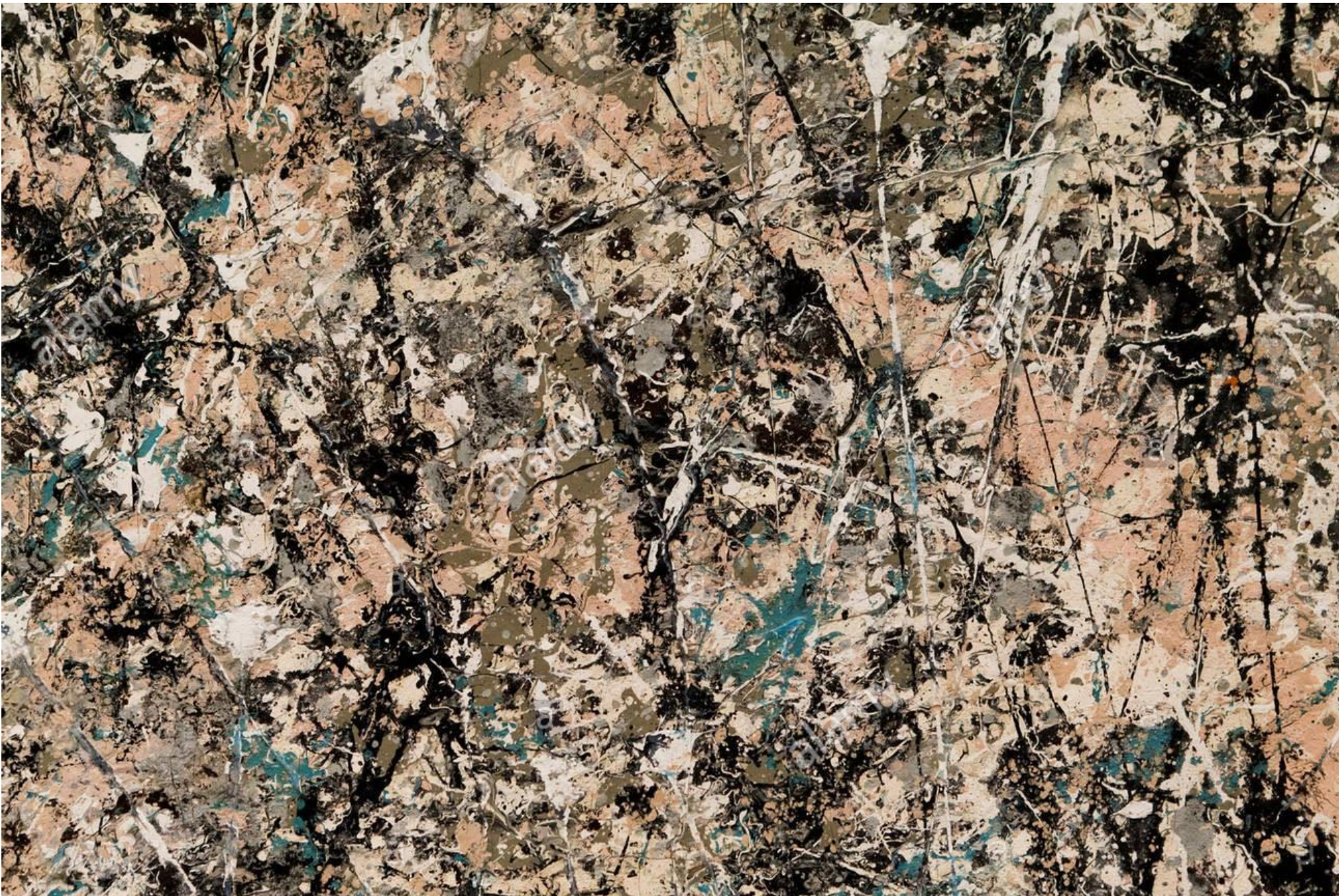

ROBERT
MOTHERWELL
Elegy for the
Spanish Republic –
1963-1975, 214 x
610 cm

JACKSON POLLOCK
Nr.1, Lavender Mist, 1950
Oil on canvas, Oil, enamel,
and aluminum on canvas;
221 x 300 cm, Nat.Gal.Art
Washington

*“Als ik in het schilderij ben,
ben ik mij er niet van
bewust wat ik aan het
doen ben. Alleen als ik het
contact met het schilderij
verlies, is het resultaat een
troep. Anders is er zuivere
harmonie, een rustig geven
en nemen en komt het
schilderij er goed uit.”*

NEO-
EXPRESSIONISME
vanaf late jaren '70

ANSELM KIEFER,
Nürnberg, 1982, Acryl,
emulsie en stro op doek,
280 x 380 cm, Coll. Broad,
Los Angeles

In Nürnberg werden de nazi-partijdagen gehouden en de Nürnberger rassenwetten afgekondigd. In 1945-1946 werden de Processen van Nürnberg gehouden tegen de leiders van nazi-Duitsland die beschuldigd werden van oorlogsmisdaden.

ANSELM KIEFER,
Nero Paints, 1974,
Staatsgalerie
Moderner Kunst,
Munich
220 x 300 cm

Het artistieke
temperament van
Nero en Hitler
zorgden voor dood en
verval. Zowel het
Romeinse als het
Duitse rijk ontaardden
in een slachtpartij.

ANSELM KIEFER, Your Golden Hair, Margarete, 1981, Oil, emulsion, and straw on canvas, 130 x 170 cm, Coll. Sanders, A'dam

Dein Aschenes Haar,
Sulamith, 1981, olie en stro
op doek, 130.2 x 170.2 cm

...

Zwarte melk van de vroegte we drinken je 's nachts
we drinken je 's middags de dood is een meester uit Duitsland
we drinken je 's avonds en 's morgens we drinken en drinken
de dood is een meester uit Duitsland en blauw zijn z'n ogen
hij raakt je met kogels van lood hij staat onbewogen
er woont een man in dit huis je goudblonde haar Margarete
hij hitst z'n bloedhonden tegen ons op hij schenkt ons een graf
in de lucht
hij speelt met de slangen en droomt dat de dood een meester
is uit Duitsland

je goudblonde haar Margarete
je asgrauwe haar Sulamith

Paul Celan

Uit *Todesfuge* (1948), waarin hij bezwerend het lot van de Joden in de Tweede Wereldoorlog oproept en zijn moeder herdenkt.

Der Hirte (De Herder), 1966, Baden-Baden Museum
Frieder Burda, 163 x 130 cm

GEORG BASELITZ

Erstes Frakturbild – der neue Typ (Maler
im Mantel), 1966, olie, 250 x 190 cm

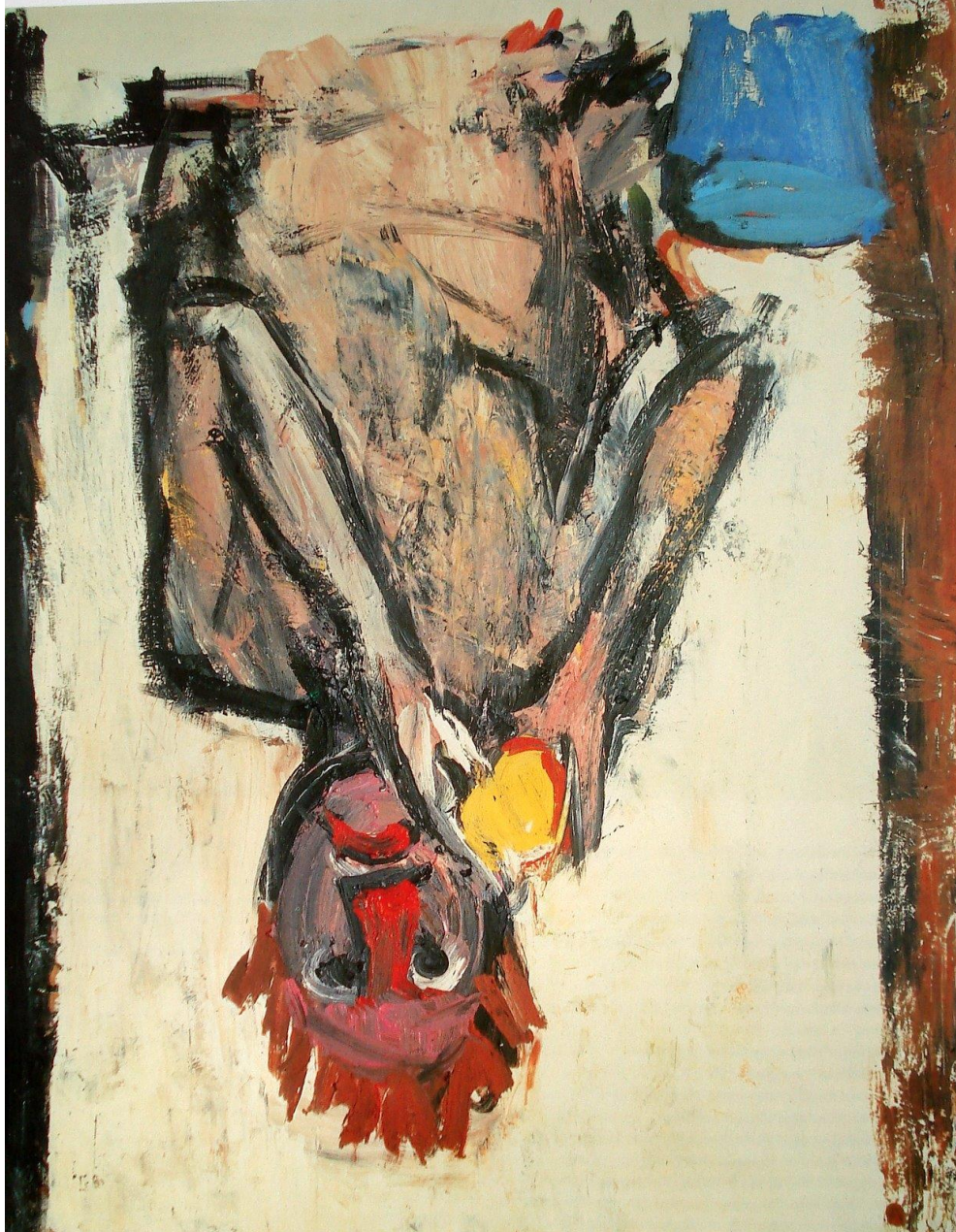

GEORG BASELITZ

Ein Bote, 1984, 205 x 172 cm

Orangeresser II, 1981, 140 x 114 cm

GEORG BASELITZ

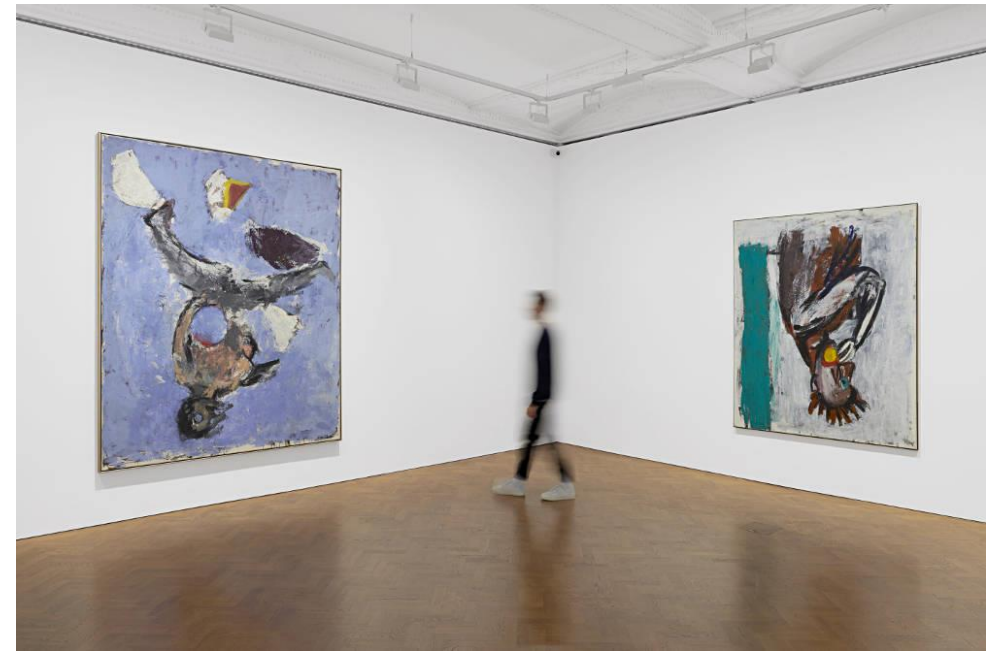
Glastrinker

GEORG BASELITZ

Elke, 1976, Oil on canvas, Collection of the Modern Art

GEORG BASELITZ

“The object expresses nothing at all. Painting is not a means to an end. On the contrary, painting is autonomous. And I said to myself: if this is the case, then I must take everything which has been an object of painting – landscape, the portrait, and the nude, for example – and paint it upside-down. That is the best way to liberate representation from content.”

Baselitz with wooden sculptures of Dresden Women

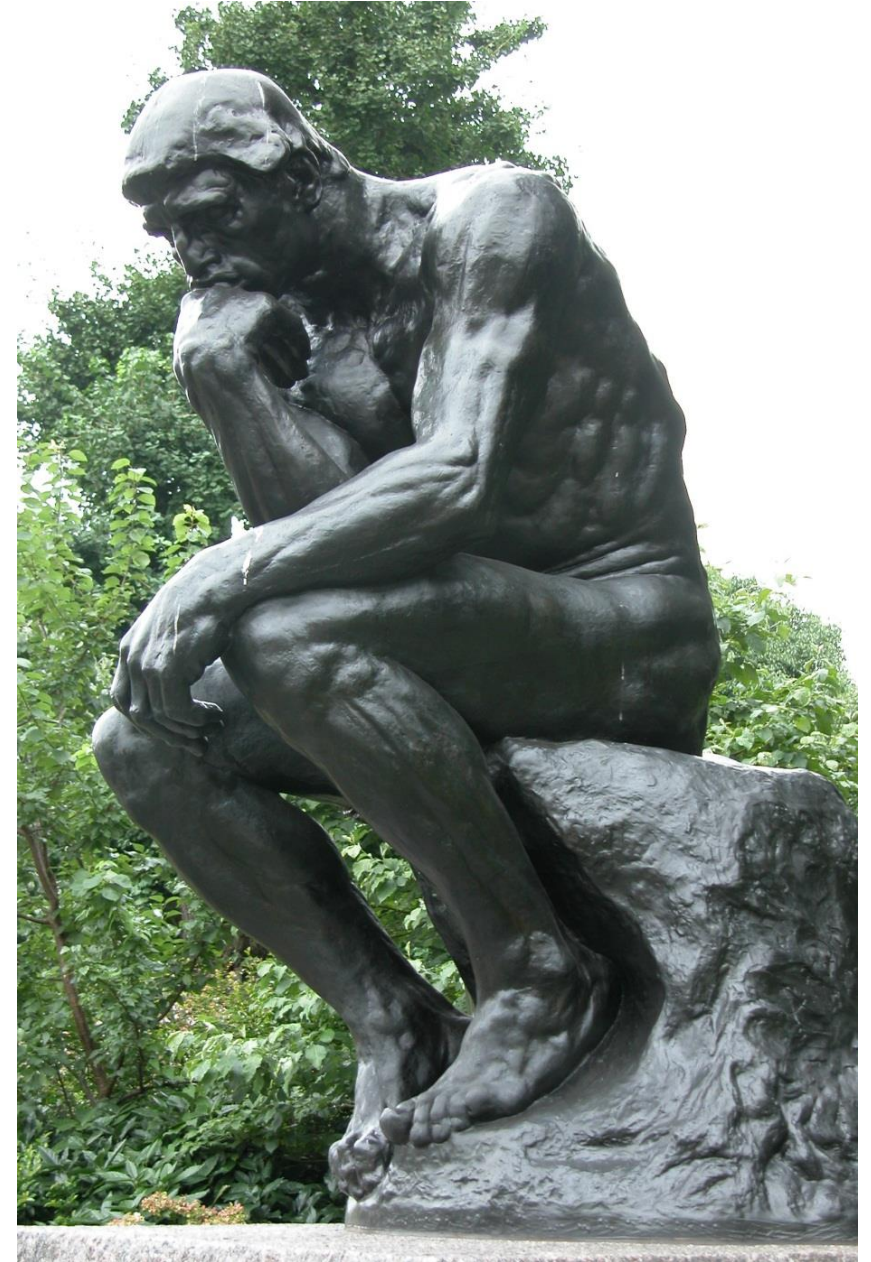
1990: 45 jaar einde WO II en herinnering aan
het bombardement op Dresden door de
geallieerden

Woman of Dresden – Karla, 1990.
Ash and tempera, 157 x 67.5 x 44 cm. Froehlich
Collection, Stuttgart

BASELITZ, Volk Ding Zero, 2009 308 x 120 x 125 cm beeld olieverf op ceder hout, papier en spijkers

VERGELIJK

RODIN, De Denker, 1881

LEON KOSSOFF
(UK, 1926-2019)

Head of Seedo, 1959, Öl auf Hartfaser, 77x58 cm

Portrait of NM Seedo, 1957

Christ Church, Spitalfields, 1990, charcoal and gouache on paper, Tate, 75,7 x 66 cm

LEON KOSSOFF

LEON KOSSOFF

Willesden Junction - Autumn Afternoon, 1971, 91.8 x 183 cm

Outside Kilburn Underground No.4, c.1979, charcoal on paper, 56 x 75 cm

ENZO CUCCHI (IT, 1949)

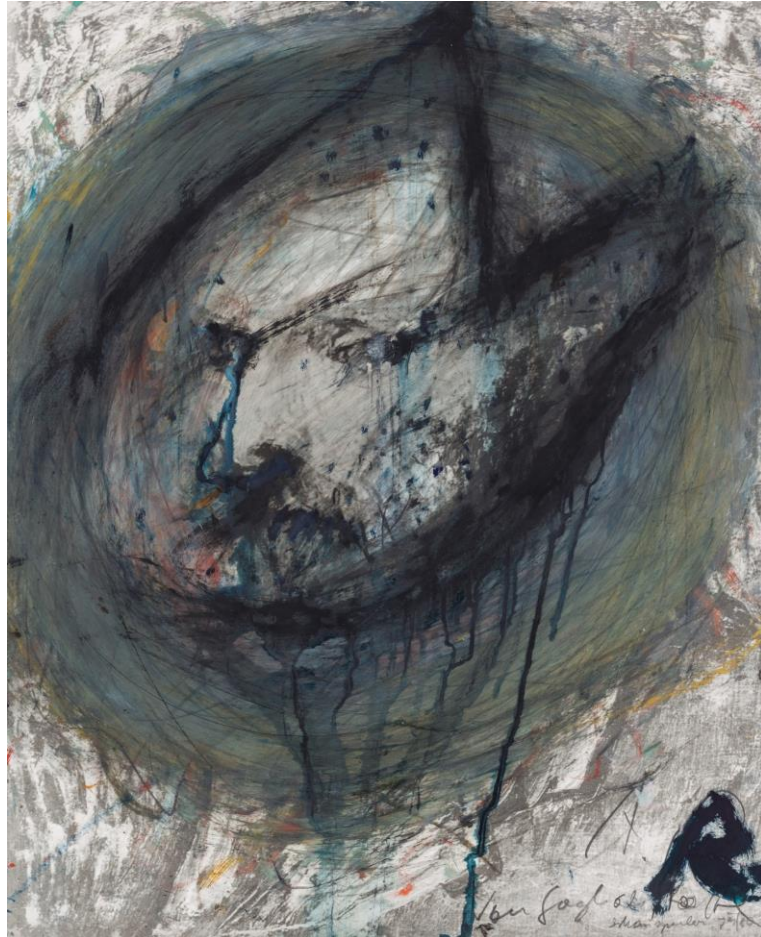
Paesaggio Barbaro, 1983

Più vicino agli dei (Dichter bij de Goden), 1983

ARNULF RAINER (OR, 1929)

Van Gogh Series

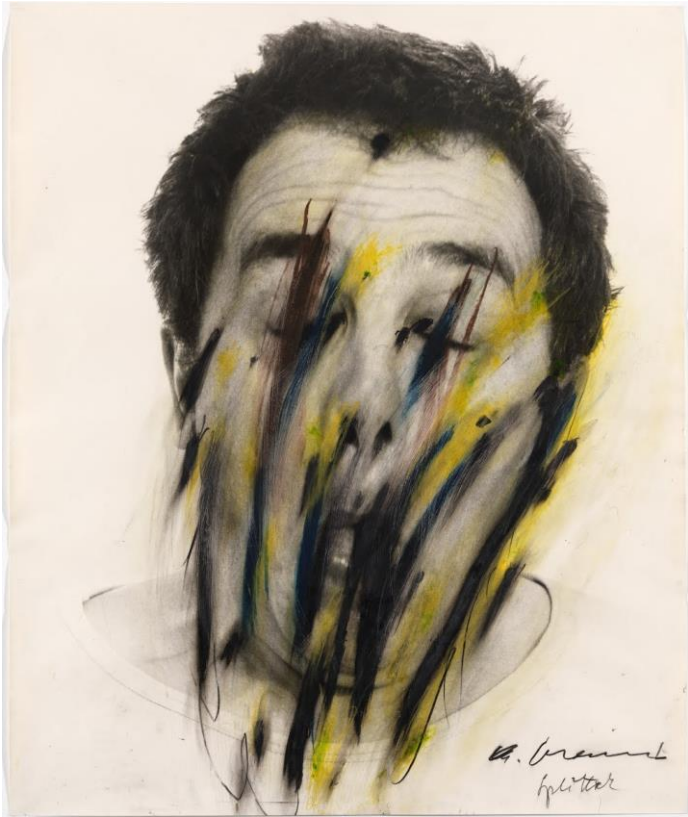

Jaren '70: 'Übermalungen' van portretten van zichzelf en van Egon Schiele, Vincent van Gogh, Rembrandt en andere kunstschilders. Niet uit spotternij, maar uit een gevoel van verwantschap met de door hem bewonderde kunstenaar, in wiens bezetenheid of 'gekte' hij een deel van zichzelf herkent.

ARNULF RAINER

Selbstporträt, übermalt, 1962-63

Kreuz, 1993, Ets, overschilderd met waterverf en oliepastel op handgeschept papier, 65,5 x 55,5 cm

Kreuz, 1990-1991

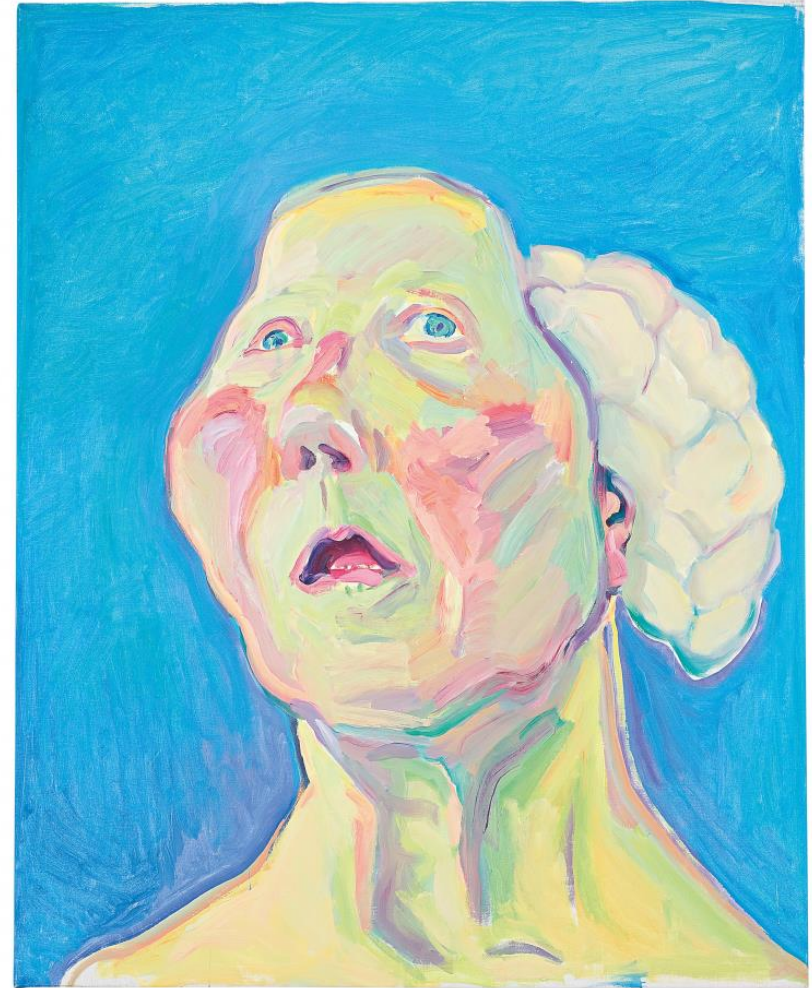

Kreuz, 1987

MARIA LASSNIG (OR, 1919–2014)

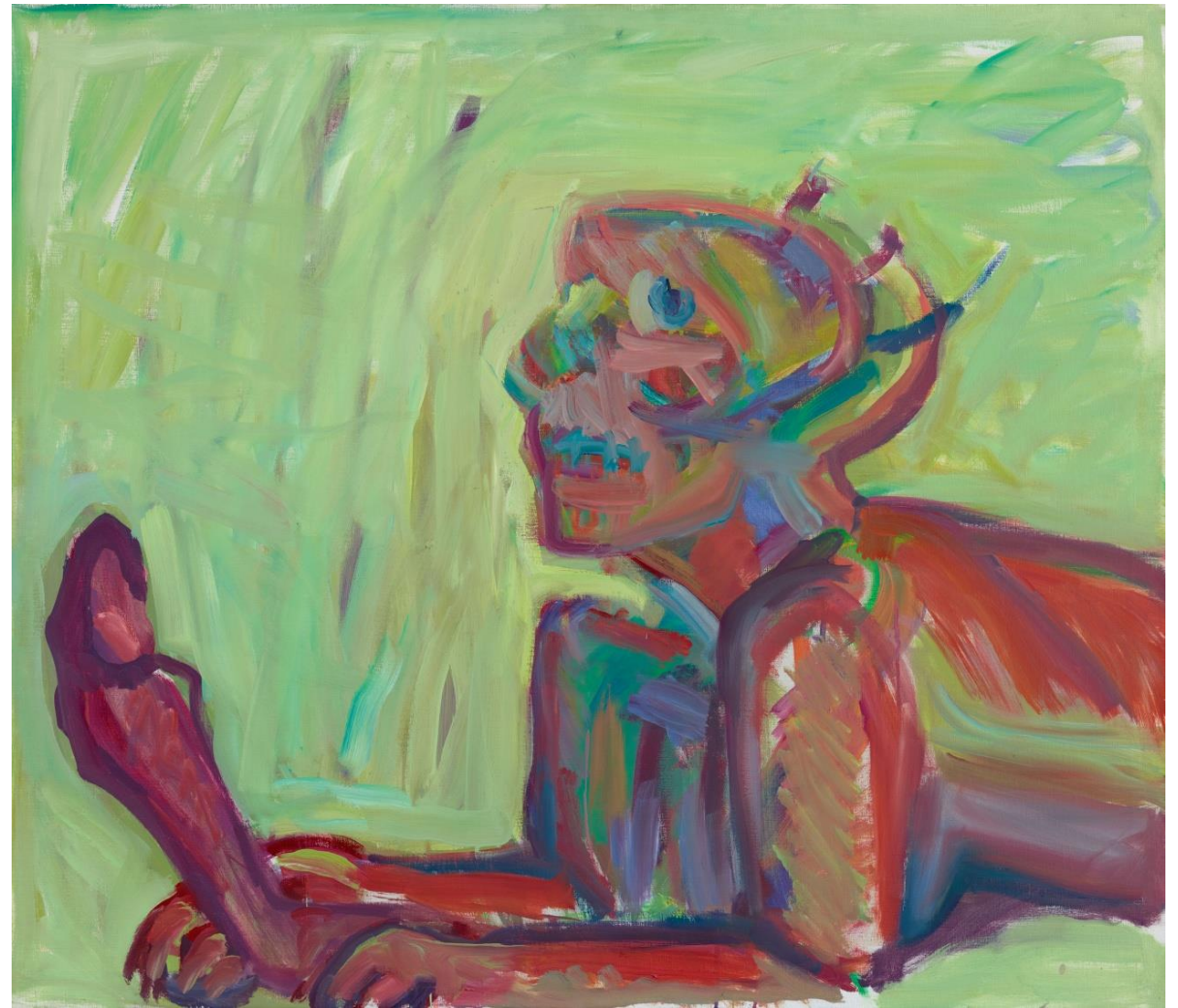

Leitmotif van Maria Lassnig is 'body awareness' (Körperbewusstseinszeichnungen)

Der Tod und das Mädchen - Der letzte Tango, 1999

Der Tod ist eine Sphinx

CAROLINE COOLEN, Fire walk with me, 2002, mixed media, 140x70x140cm

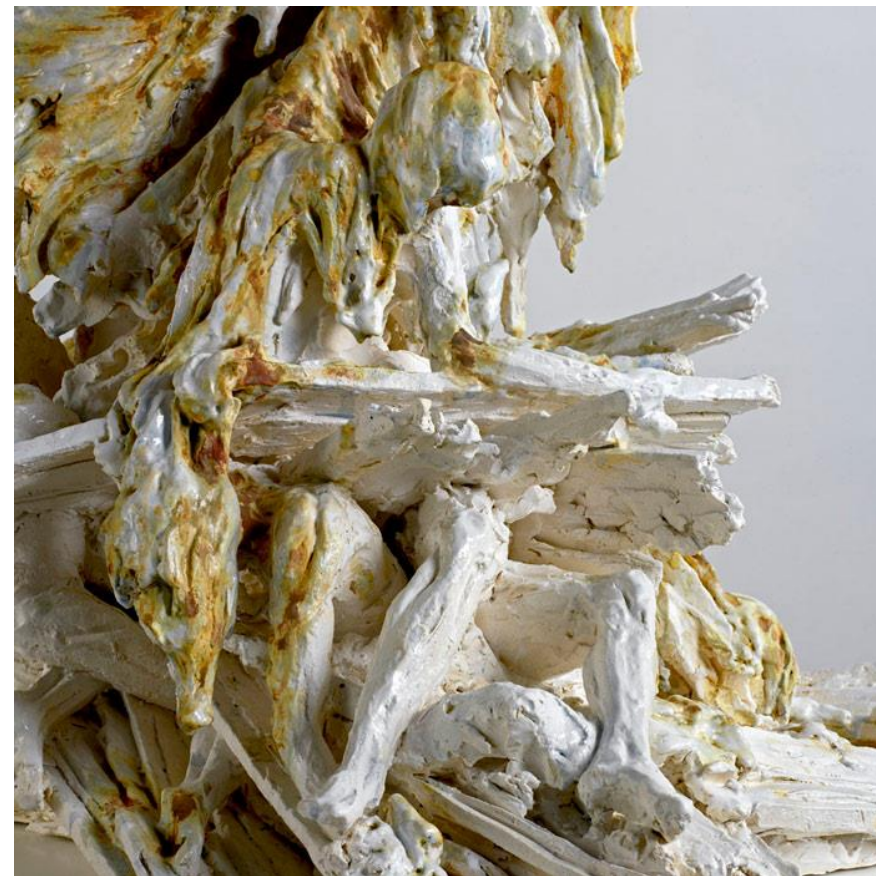
Silent landscape, ceramics, partialy glazed, 2006

ANNE WENZEL
(1972, Schüttorf, DL)

ANNE WENZEL
(1972, Schüttorf, DL)

Het Vlot (naar Géricault), 2011, Keramiek,
82x83x74 cm, Stichting De Verre Bergen

ANNE WENZEL, Fuck your Morals, 2016,
De Oude Warande Tilburg 2016

BERNINI, Buste Louis XIV, 1665.

Burn the Dictator

ANNE WENZEL, Fuck your Morals,
2016

ANNE WENZEL, Invalid icon # 2 en 3, 2007, 78 x 34 x 29 cm

BERLINDE DE BRUYCKERE

V. Eeman, 1999, dakens, was polyester,
wasteil levensgroot

BERLINDE DE BRUYCKERE
(B, 1964)

Marthe, 2008

BERLINDE DE BRUYCKERE

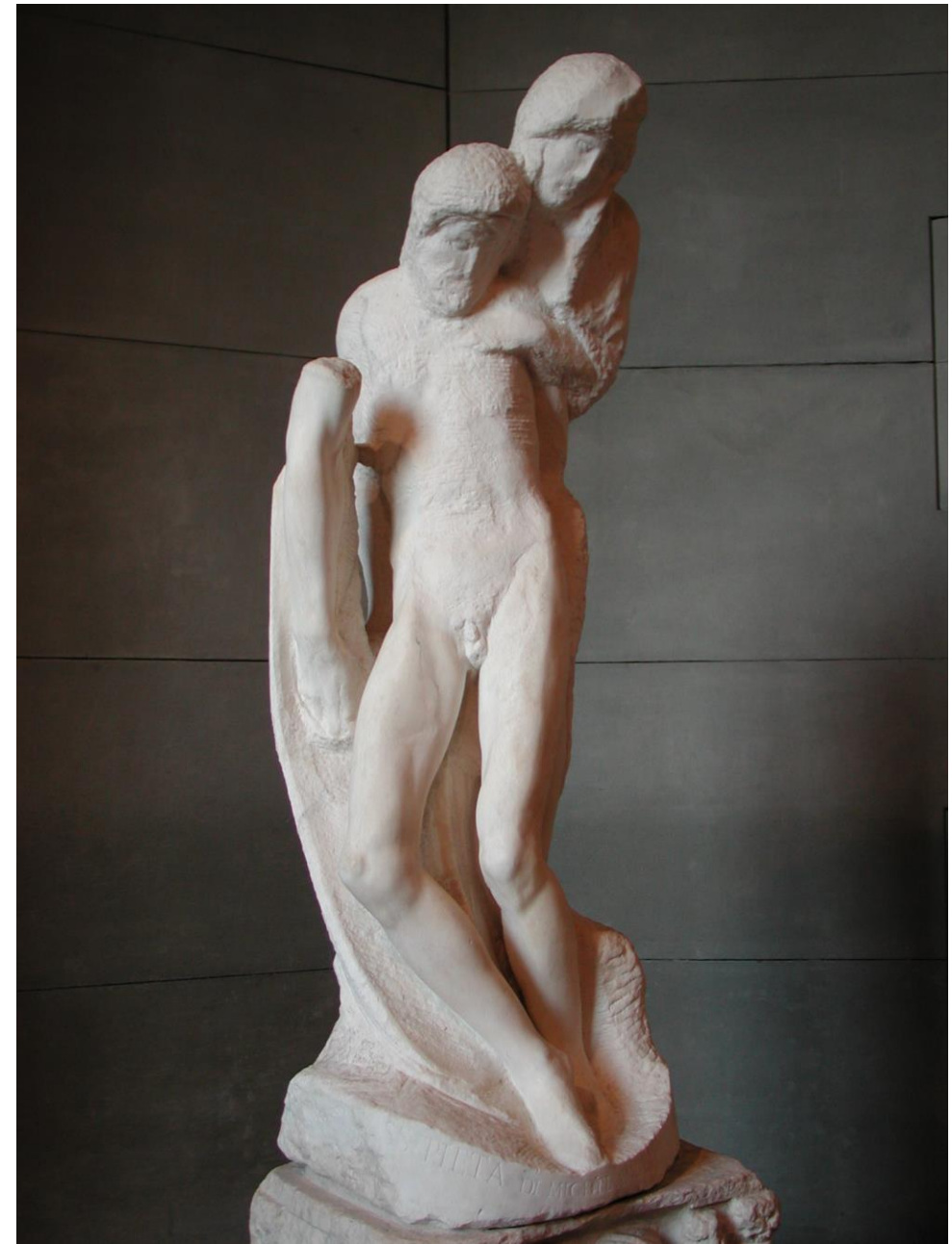
We are all Flesh, 2009, wood, wax, polyester, steel, 105 x 110 x 203 cm, Hauser & Wirth, Londen 2009

BERLINDE DE BRUYCKERE

Pietà, 2008

MICHELANGELO

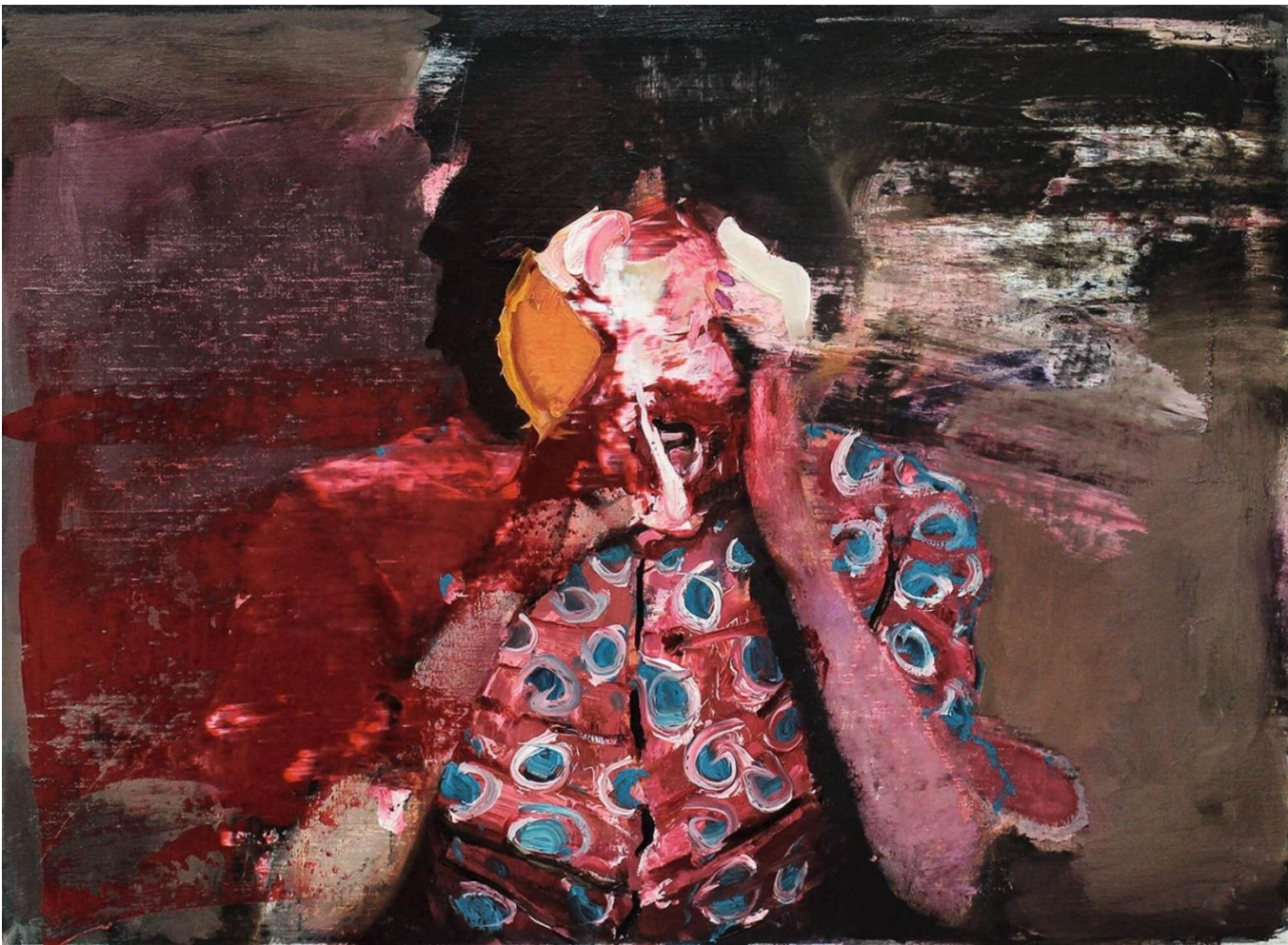
Pieta Rondanini, tss 1550 en 1564, Castello Sforzesco Milaan

BERLINDE DE BRUYCKERE

In Flanders Fields, 2000, Horseskin, polyester, wood and metal, Muhka, Antwerpen

ADRIAN GHENIE (Roemenië, 1977)

Pie Fight study, 2012

Pie Fight study, 2012

ADRIAN GHENIE

UNTITLED (after henri rousseau) 300x270cm , oil on canvas 2020

**Expressionisme is
van alle tijden**